

พิกเนก (ต่อละครใบรามาเกียรตี่)

พิกเนก มีกายสีเขียว 1 พักตร์ 2 กร มงกุฎน้ำเต้ากาบ เป็นน้องของ ทศกัณฐ์ ไม่มีฤทธิ์ แต่อยู่ใน
ศีลธรรม มีสติปัญญาเฉียบแหลม และมีความรู้ทางโหราศาสตร์อย่างยอดเยี่ยม

พิกเนกน้องแพดยก้าอ	ทศกัณฐ์
คือแฉ่นแฉตสุญาณตรร	ตีบสร้าง
เพทางคศาตร์ขันธ์	ยลยเวด ยิงเฮย
ทรงมงกุฎน้ำเต้าอ่าง	อาตมพินขสีพรรณ

ชาติเดิมของพิเภกคือ พระเวสสุธมาน เป็นเทพบุตรที่ พระอิศวร ส่งลงมาเกิดเพื่อเป็นไฉฉิก
ให้แก่วพระราม ในการรบกับทศกัณฐ์

เกิดร่วมอุทรทศเสีธร	เรียนรูไทรวิชาไสย
คอยทำนารายณฤทธิไกร	บอกกลให้ล้างอสุรา
แฉ่ประทานแฉ่แฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่	ไปเป็นนัยเนตรซ้ายขวา
จะได้อู่ทั้ง ไตรโลกา	ใหม่มีอนตาทิพยเทอฉ่ฉ่

บทกลอน : เรื่องรามเกียรติ์

ผู้แต่ง : อินตงวีสมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี และ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

พิเภก เภทไทรสารย

ยักรูปร่าง ใจดี มีคุณค่า ดูดีจาก ฟากฟ้า เทวารัฉ	มีนามว่า พิเภก เภทปรมัตถ์ ช่วยพระราม กำจัด ทศกัณฐ์
พระอิศวร ผู้เป็นใหญ่ ในเทวา ส่งลงมาเกิด เป็นไฉฉิก ฉีกฉ่าครัน	ส่งเทวดา เวสสุธมาน ผ่านฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ทศกัณฐ์ ยักษ์ใหญ่ มลายฉี่ฉ่า
พิเภกเป็น ผู้น้อง ของทศกัณฐ์ ไม่มีฤทธิ์ ผาดแผลง แห่งฉ่าฉ่ฉ่า	ร่างกายนั้น ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ แต่ปัญญา ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่
อิศวรมอบ แฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ทำนปราดเบรีฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ รุกฉ่ฉ่	ส่งเรื่องราฉ่ ฉ่ามโลกา นัยตาฉ่ฉ่ ผู้ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ ให้พระราม
พิเภกมี หนึ่งพักรักร ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ น้ำเต้า เกฉ่าทรงธรรม	ปากเบะบ้าง ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่าฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่ ฉ่ฉ่ฉ่ฉ่

พิเภกบุตร ทำอัสติเตียน นางรัชฎา
เบญจกาย ไฉมฉาย เป็นลูกหญิง

สื่อนชญา คือตรีชญา ไสภายัง
ชื่อตรงจริง ยิ่งหลักกรรม ล้ำล้ำ

คราทศกัณฐ์ หนแห เพทพาย
ระงับศึก ลังคราม กระหน่ำลงกา

วางแผนให้ รามยกทัพ กลับเคหา
เหตุพระราม ตามลี้ดา อรทัย

หากลี้ดา มรณ คองหยาทัพ
สั่งให้ หลานแฝง จำแลงกาย

เคลื่อนพลกลับ อโยธยา นำเป็นได้
คล้ายลี้ดา ขีพมลาย ในคองคา

เพียงแรกพบ คพลอยน้ำ รามเสร้านัก
พียงทัพ หลั่งมารับ กลับอโยธยา

โอษฐ์ตรัก ตักษัย ใจโหยหา
น้องลี้ดา ลาไกล ขายสิ้นแรง

พิเภกเห็น ประเด็นล้ำคัญ พลับคนพบ
ทูลพระราม ตามเหตุการณ์ ทศกัณฐ์แก่ง

เหตุใดศพ ลอยทวนน้ำ นำแสดง
หวังท่านแปลง กลับไป ไกลลงกา

รามสั่งให้ หนุมาน ขาญสมร
พิจารณาโทษ แผลงกาย คล้ายลี้ดา

จับบังอร พอนพิน เค้นบัญชา
แต่กานดา เป็นธิดา ไทราจารย์

รามสั่งให้ พิเภก ตัดสินใจ
พิเภกนั้น คนตรง สั่งลงทัณฑ์

นางเบญจกาย เป็นลูกสาว เราไม่หาญ
ให้ประหาร ทวนใจ ไม่สั่งเฉ

นั่นเพราะความ ชื่อตรง คองเค้นคองคา
พระรามสั่ง ยิ่งโทษตาย ไรสั่งเฉ

ไม่ไผ่หา ขื่ออ้าง สร้างรอยเล่ห์
คือเค้นเห่ ยิ่งแท้ แห้งแม่ทัพ

ยามทศกัณฐ์ ทะยานอโยก ลักลี้ดา
พิเภกเตือน พียงาย ให้สั่งกลับ

ทั้งที่ยัง ภรรยา คณานับ
เพราะนางนับ เป็นภักย์ ให้วงศ์รักษ

ทศกัณฐ์ ไม่ฟัง ทั้งแค้นเคือง
พิเภกจึง ฝากลงกา สวามิภักดิ์

ไล่พิเภก ออกจากเมือง เคืองยิ่งนัก
ต่อรามลักษมณ์ ดุยตระหนก บัญชาสววรรค์

เมื่อพิเภก เถกไทรา สวามิภักดิ์
คำแนะนำ หลากหลาย ได้ผลงาน

ความจงรัก ภักดี มีมีฝน
ณะเชิงขัณฑ์ เล่ห์ลังคราม ล้ำอุบาย

มีผลงาน ขณะสงคราม รามตระหนก
ช่วยชีวิต พระราม ให้พ้นภัย

ซึ่งประจักษ์ วีรกรรม ลำบากหลาย
คราไมยราพ จับตัวไป เมืองบาดาล

บอกพระราม รับรู้ ก่ออุบาย
การลับหนอก โมกขคฤ์ดี ของกุมภกรรณ

การทำลาย พิธี ที่นำห่อ
ผลงานนั้น ลักษมณ์อดม้วย ด้วยหนอกจำ

ช่วยท่ายา รักษาพิษ พิษิตลักษมณ์
ยังมีดีอีก มากมาย ในวีรกรรม

หนอกโมกขคฤ์ดี บักรวด ร่องลมคว่ำ
ช่วยพระราม คอว่ารักษา จนคว่ำชัย

วีรกรรม ชำนาญ การกล้าศึก
ทำนช่วยงาน คักคัก จนึกใจ

กลเม็ด ลำลึก กลศึกใหญ่
รามได้ชัย สงคราม คอว่าจอมมาร

บอกความลับ ทศกัณฐ์ มาพันไม่ได้
ทศกัณฐ์ จึงอยู่ยง คงกระพัน

ด้วยดองใจ ถอดใจ ในกล่อของอภัย
ให้หนุมาน ลักกล่อองนั้น บันทลาย

ผลตั้งใจ รามกำชัย สลายสงคราม
ให้พิเภก เป็นกษัตริย์ องคต๋อไป

นำโฉมงาม สัตว คินมาได้
พระนามใหม่ ไทท้าว ทศศิริวงศ์

ผู้ประพันธ์ : อติตย์พันธ์ ธรรมอติตย์

พิภพ

พิภพคือ๑ เทพบุตร เด็ดสุวิมาน
เพื่อที่รัก...อำนาจ...ขั้วขลุ่ยจิต
ร่างกายมี สีเขียว๑ เขียว๑ขำขัน
รู้ลึกล้ำ...ขำขำ...ด้านโหรา
เป็นยักษา พลังน้อย ด้อยฤทธิ์
งามจริยาวัตร ปฏิบัติดี มีคุณธรรม
เมื่อทศพัทตร์...ลักพา...ตัดาหนี
ให้รับสั่ง คืบบงอร ก่อขันธ์พจน
ทศกัณฐ์ นั้นคือ๑ กริ้วโกรธหนัก
พิภพถูก ทำโทษ โหดเหี้ย๑คณ
ดรามิภักดิ์ พระราม ยามอัปจน
รามาท่าน...เชื้อเพื่อ...เผ่าเกิด๑กูด
พิภพขั้ว อำนาจขั้ว ในการดี
ทัพทศกัณฐ์ ถูกปราบ ราบคาบ๑
ตอบแทนคุณ...ความดี...แก้พิภพ
เป็นกษัตริย์ กรุง๑องกา นครินทร์
อดีตกาล ขาดัก่อน ย้อนมาเกิด
ปัญญาเลิศ เกิดคุณ หนูนรามา
เป็นน้องของ๑ ทศพัทตร์ เจ้ายักษา
เหตุ๑องหน้า ทำนาย ไฉนมันยำ
แต่ว่ามี...ปัญญา...ประเสริฐล้ำ
กุศลกรรม...นำชีวา...ดูขารมณ
ดักเตือนพี่ ชีวาเพาะ ทางเหมา๑สม
ดูทุกขัตรม...ล้มตาย...วายชีวา
ที่น้องรัก ดักเตือน เหมื่อนหักหน้า
ถูกขับจาก...กรุง๑องกา...โคก๑าดู
เศร้าทุกขทน คดี๑ลาย มลาย๑ดู
ผูกพันเสริม เพิ่มพูน เกิด๑องค
ร่วมผนึก...กำลัง...ตั้ง๑ประ๑งค์
เจตจำนง...ล้ำ๑เรือ...๑เรือ๑สม๑อินต์
พระราม๑ภิษก สั่งไป ได้คืนถิ่น
ครองแผ่นดิน โดยธรรม ล้ำ๑ดู๑จริง

ผู้ประพันธ์ : โกวิท ธีรวิโรจน์

พินิจ (๑)

อักษรหนึ่งเทพบุตรที่สุตเจง
สุดจะแม่นสุดดวงดวงหน้าไกล

คือพินิจในอดีตชาติผองดาว
เป็นไฉนสักให้พระรามยามพาดพัน

เทพบุตรเวสสุธามา
ทาลัสสัดเขียนเป็นพอกีไขใคร

พินิจผู้เป็นน้องของทศกัณฐ์
ดลมงกุฏนำเต้าเบ้าดองตา

มีกุมภกรรณเป็นพิที่เก่งกาจ
มีภษาชื่อนางตรีชฎาต์ดลละคร

ยักษ์พินิจมิหิสัยไม่เหมื่อนพิ
ทั้งอ่อนแอทั้งองพิไม่มีใคร

เป็นยักษ์ที่รักดีมีความคิด
ความถูกต้องรักยิ่งสิ่งล้ำค่า

มีความรู้ทางวิชาโหราศาสตร์
คาดทำนายได้แม่นยำมีคำขม

มีดวงตาเหมื่อนแม่นแฉ่งวิเศษ
สามารถมองโลกได้กว้างไกลไกล

สุดจะเก่งโหราวิชาไสย
หาใช่ใครชื่ออว้พระเวสสุธามา

พระอิศวรสั่งมาเกิดให้เจ็ดชั้นที่
กับทศกัณฐ์เพื่อชิงสัตตาปากลับไป

เกิดเป็นบุตรนางรัชฎาไสยาไส
คือกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ในดงกา

ได้กายนั้นเสียของวิมหนึ่งหน้า
ปากแฉะอ้าตาตระเข้เทห์ดองกร

มีความรู้โหราศาสตร์มาดครูสอน
ที่บังอรให้ธิดาชื่ออว้เบญกาย

ก็ตรงที่ไม่มีฤทธิ์จิตอ่อนไหว
แปลกแยกไซ้แต่ดลนติมิเข่นกัน

ที่รู้ชั่วรู้ผิดคิดยึดมั่น
บัญญัติหนักหนักแหลมแถมเฉียบคม

ความสามารถมากมีฤดีดี
ใฝ่นิยมหลักธรรมหนุนนำใจ

เป็นทิพย์เนตรช่วยชวาทแก้วตาใส
กลอุบายก็มีบ้างไว้อ่างอุดร

ผู้ประพันธ์ : ฤตพร สุวรรณปากแพรก

พิเภก (๒)

ใจโหราพยากรณ์เตือนเสียดา
นางเป็นตักวาถกณิที่บิดา

แรกเกิดมาพิเภก ไต่ทำนายว่า
ยักษ้องศจะล้มหายตายหมดไป

ทศกัณฐ์ใช้โศคนิหิตคิดทิ้งขว้าง
แล้วปลอ่ยให้พอบน้อยล่อยหน้าไป

จึงเอนางใส่พอบกอบบิตไว้
พระฤาษีเก็บฝังไว้หลายสิบ(๑๖)ปี

พิเภกนั้นเฝ้าทำดีมีศีลธรรม
ทศกัณฐ์จะทำผิดคิดไม่ดี

จะแนะนำทุกครั้งคราถ้าผู้พี่
ในครั้งที่ลักนางเสียดาก็ว่าเตือน

ว่าไม่ควรมองเสียดาจะเป็นเหตุ
รับสั่งคืนให้พระรามอย่าแหย่เตือน

เกิดอาเพศให้วงศ์ยักษ้องศตายเกลี้ยง
แต่คำเตือนไม่เป็นผลให้จั่นใจ

ทศกัณฐ์นั้นไม่ฟังทั้งโกรธา
จับพิเภกน่องตนແທ้แต่่นอกใจ

ได้กล่าวหาไม่จริงจึงผลักไส
ออกจากไปกรุงลงกาอย่างลับคืน

ผู้ประพันธ์ : อตุพร สุวรรณปากแพรง

พิเภก (๓)

พิเภกเมื่อจับยามดูและรู้ว่า
จะได้อะไรใหม่ใหญ่ที่อื่น

ดวงชะตาตนไม่ขาดแถมราบรื่น
จึงขึ้นเนินไปเสวยมิภักดิ์พระลักษมณ์ราม

ได้รับใจชั่วร้ายงานการก่อกองทัพ
ให้โหราบอกดูบารพทำนายสงคราม

จะคอยจับตาดูยามยามถูกถาม
ช่วยพระรามเอกรบพบพศกัณฐ์

เสวยมิภักดิ์ ชี้อสัตย์ รักความถูกต้อง
มากกว่ารักเบญจกายลูกพี่ลูกน้อง

มากกว่ารักพวกพ้องครุฑจัตมนันท์
ที่นางนั้นปลอมแปลงร่างเป็นนางสีดา

ปลอมเป็นศพลอยทอนทอนสายน้ำ
ไม่สำคัญแม่นางนั้นเป็นธิดา

เพื่อสนองพลเอกองค์พระรามทำงานหนัก
โปรดส่งโทษประหารชีวิตอย่าเกรงใจ

ความยึดมั่นในคุณธรรมนำพิเภก
เบญจกายได้อะไรสิ่งทรงปลอมไป

โหราเอกทำพระองค์หมดสติ
พระรามยกโทษให้ไม่ล่งทนต์

ผู้ประพันธ์ : ฤตพร สุวรรณปากแพรง

พิภพ (๔)

พิภพนั้นเป็นยักษนัก ไทราดาสูตร
ไฟเรียมรู้ สัตใจดีมีคุณธรรม

เป็นนักปราชญ์ไฟทางดีที่ยึดมั่น
เป็นยักษมารไฟธรรมะและธรรม

มีความรู้เกี่ยวกับดวงดาวทำไม
ช่วยชีวิตพระลักษมณ์และพระราม

พิภพใช้วิชาที่มีเสน่ห์หลาม
ช่วยทหารในสงครามยามอันตราย

คราพระรามถูกไมยราพจับกุมขัง
บอกหนทางให้หนุมาณตามทันใจ

ส่งไปยังเมืองบาดาลยักษมารได้
ช่วยชิงตัวขึ้นมาได้ใช้วิชา

ครากุมภกรรณลับหอกลมกชศักดิ์
พุ่งปักอกทันใจตายถวายชีวิต

ถ้าสำเร็จฤทธิ์จักรวาลนักหนา
ยักษโหราบอกวิชาให้ทำลายพิธ

ยังเป็นหมอทำยารักษาพิษ
ถูกหอกกบิลปักและไมกชศักดิ์ปักชีวิต

ช่วยชีวิตพระลักษมณ์ได้ในคราที่
ได้ดองยาสังกรณี ตรีขวารักษาทัน

ในคราที่นางมณโฑหุงน้ำทิพย์
ให้หนุมาณ นิลนนท์ ขมิพพาน

โหรากระซิบทูตพระรามยามหุงนั้น
พลทหารแปลงกายเข้าทำลายพิธ

หนุมาณนั้นแปลงเป็นเขนทศกัณฐ์
แล้วยกทัพสู่ลังกาในทันที

นิลนนท์ขมิพพานเป็นช่าง-ควาญหัตถ์
เจอนาริรบพานางเคียงข้างนอน

ผู้ประพันธ์ : ฤๅพร สุวรรณปากแพรก

พิภพ (๕)

ยักษพิภพนักปราชญ์ฉลาดรู้
ทำความดีต่อๆ ได้ดีมีเสน่ห์

เป็นศัตรูฝ่ายธรรมยึดคำสอน
ให้สังกรณียึดหลักธรรมคว่ำเหล่ามาร

ได้บอกเรื่องทศกัณฐ์ติดดวงใจ
ชีวิตจะอยู่ยงคงกระพัน

เอาเก็บไว้ในกลองประคองมัน
ฆ่าทศกัณฐ์ต้องเอากลองนั้นมาทำลาย

หนุมานทำตามพิเภกบอก
ในที่สุดทศกัณฐ์ก็วันวาย

ดองล่อหลอกขโมยกลองไปได้
พระรามได้ชัยชนะกลับโยธยา

เมื่อทำดีต้องได้ดีมีความชอบ
ให้พิเภกได้รับการสถาปนา

พระรามมอบพระทานทหารกล้า
เป็นกษัตริย์กรุงลงกาองค์ต่อไป

มีนามใหม่ได้สถาปนาทศคีรีวงศ์
นางศรีวิชัยนางคู่อยู่สบาย

มีชายาต้ององค์คงจำได้
มีธิดาชื่อเบญจกายไว้เชยชม

นางมณโฑฝ่ายซ้ายได้ถูกติด
ไพนาสุรีวงศ์เป็นธิดามาเชยชม

หนึ่งชีวิตกับทศกัณฐ์วันสุขสม
พิเภกตรมเชื้อสนิทคิดว่าบุตรตน

อยู่ต่อมาพิเภกก็เวทหนัก
ไม่ยอมรับกลับแก้แค้นแทนพ่อตน

เมื่อถูกรักเกิดรู้เรื่องเคืองเหตีสัน
พิเภกต้องหมองหม่นฉบับใจ

เมื่อเพื่อนพ่อนางร้องขอทำจักรวรรดิ
กรุงลงกาถูกกองทัพยึดกลับไป

ได้ตั้งตนเป็นกษัตริย์ปฎิวัติใหญ่
จับพิเภกคุมขังไว้ไม่ได้ครอง

พระรามรู้ทันใจให้เหตีสอด
ยกกองทัพไปกำราบปราบประดอง

ตั้งพระพรตพระตั้งรุดตูดองน้อง
ยึดลงกากลับมาครองได้จนดองชัย

พิเภกยักษ์ผู้ถูกเม็นท์เป็นไฉฉิก
เป็นไฉฉิกยึดหลักธรรมประจำใจ

ไม่เคยนึกจะได้ดีที่ไหน
จึงสุดท้ายพิเภกรุ่งได้ครองกรุงลงกา

ผู้ประพันธ์ : ฤตพร สุวรรณปากแพรง

พิเภก

คนล้าคัมภีรามเกียรติ์ที่กล่าวถึง
นามพิเภกเฉกเช่นเป็นยักษตี

อดีตชาติกาลก่อนในสรวงสวรรค์
ดุติจากสวรรค์ชั้นลงมา

เป็นโอรสของท้าวศรีสุนทร
คอยทำนายทายทักเรื่องร้ายดี

พระอัครโอรสใหญ่สุดลงมาช่วย
อนุชาทศกัณฐ์ทำอภินิหารช่วย

พระอัครโอรสอเนกในแคว้นวิเศษ
มองอดีตอนาคตหน้าขึ้นชม

อันพิเภกไฟเรียนเพียรศึกษา
ทั้งทำนายอนาคตยามราวี

เมื่อยคือนางตรีชฎาเจ้าโสมฉาย
อีกทั้งนางมณโฑเคยหนุนนำ

เป็นผู้ซึ่งทรงค่าสง่าศรี
มิตรไมตรีกับทุกผู้รู่วิชา

คือองค์ท้าวเวสสุธามาตรา
อยู่ที่กรุงองการาชาธานี

ได้พากเพียรช่วยทศกัณฐ์ยักษ์
บอกวิธีแก้ไขให้พ้นภัย

เป็นไล่ศักร่วมด้วยไม่สงสัย
กายเชิดชโลมทรวงมงกุฎนำเต้ากลม

ติดที่เนตรด้านขวาตูดม
ลบอารมณ์เห็นสามโลกโผล่กดี

รู้อวิชาค่ายกตลอดวิถี
เป็นยักษที่ชื่อสัตย์ครุฑจ่า

นางเบญกายบุตรที่งามท่า
งามเลิศล้ำก็เป็นเมียอสุรี

ยามเมื่อครั้งทศกัณฐ์นั้นเฝ้าบอง
กักขังไว้ที่ลงการาธาณี

ไปล่อลวงนางสีดาโฉมฉวี
สร้างสงครามราวีที่ยาอาณาน

พิเภกเตือนทศกัณฐ์นั้นพิไรธ
สั่งหันไปสามิภักดิ์รามดาต

ด้วยความโกรธขับไล่ไม่สงสาร
ร่วมก่อการทำศึกกรุงลงกา

พิเภกนั้นวางแผนการสงคราม
ก่อนสิ้นชีพราลัยถึงนอองยา

ทศกัณฐ์ต้องคร้ามสิ้นสังขาร
เอ่ยวาจาสอนไว้ให้ทำดี

ขอฝากฝังพงศ์เฝ้าเหล่าวงศ์ยักษ
ปกครองเมืองสุจริตประเพณี

ให้ประจักษ์ชูเชิดประเสริฐศรี
จงโอบอ้อมอารีแก่ไพร่พล

ขออย่าโกรธตัดพิที่หลงผิด
รักษานครอย่าให้อดขาด

ปลดปล่อยจิตหมดเวรเป็นกุศล
เกิดเป็นผลดีงามตามต้องการ

ยามพิต่ายให้บองด้วยปลงศพ
คนละหมื่นตีฉิมนินทาภาต

อย่าทิ้งไว้ในที่รบให้สงสาร
เหล่าวงศ์วารร่วมรุ่มร่ามดูรา

พิเภกเข่าร่วมรบกับยักษ
ครั้นเมื่อยได้ครองกรุงลงกา

ทำหน้าที่ไทรอารายที่ปรึกษา
ขานนามว่าท้าวทศศิริวงศ์

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เที่ยงใหม่

